

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

Верченко А.Р.

студентка,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНА СИМПЛІФІКАЦІЯ СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПРОБЛЕМИ ЇЇ ВІДТВОРЕННЯ У ПЕРЕКЛАДІ

Зміни, що відбуваються в суспільстві, відображаються також у мові. Це не лише відкриває поле для нових наукових досліджень, а й створює виклики для перекладачів. Лінгвісти, що досліджують історію мови, відзначають, що з ходом часу мови зазнають спрощення. Серед причин такого явища, з одного боку, цифровізація суспільства, з іншого, процес глобалізації.

Одна з ключових ознак сьогодення – швидкість. Завдяки технологіям з'явилися можливість швидко пересуватися в просторі, шукати та передавати інформацію, не гаяти час у чергах, а замовляти товари та послуги онлайн. Парадоксально, але зі стрімким збільшенням економії часу та ефективності, людство прагне до ще більшої швидкості та ефективності. У мовленні це проявляється в вигляді мовної економії.

Значна частка комунікації зараз відбувається в віртуальному просторі, тому важливо розглянути її основні ознаки:

1. Дистантність і висока швидкість.
2. Інтерактивність, використання паравербальних знаків.
3. Лояльність до грамотності мовлення [1].

Отже, мовлення стає коротшим, зникають деталізація та описи, частина тексту замінюється на паравербальні знаки (символи, смайлики, картинки), граматичні правила та правопис часто нехтуються.

В еру глобалізації люди частіше вивчають іноземні мови, таким чином серед мовців певної мови зростає частка тих, для кого вона не є рідною. Дорослі спрощують мову в процесі її вивчення [2]. Те саме демонструє й дослідження: мови з більшою кількістю мовців, наприклад, мандаринська та англійська, мають більш розвинену та багату лексику при відносно простій граматиці [3]. Це ж правило діє навпаки: чим менше носіїв, тим менше слів, проте складніша грамика. На основі цього можна зробити висновок, що мова спрощується відповідно до того, як наш світ стає все більш інтегрованим та уніфікованим. Соціолінгвіст П. Традгілл стверджує, що «мовний контакт дійсно пов'язаний з дуже особливим мовним процесом, а саме спрощенням» [4, с. 15].

На прикладі сучасної німецької мови розглянемо такі явища симпліфікації як опущення контрактур, опущення артиклів, усічений артикль, а також конструкції «*lassma*», «*musstu*», «*ischwör*», «*weißt*».

Опущення контрактур («*Kontraktionvermeidung*») – явище в німецькій мові, за якого артикль із прийменником повністю опускаються: «*Anni geht ins Kino*» → «*Anni geht Kino*», «*Marek will zum Bahnhof*» → «*Marek will Bahnhof*». Ймовірно, є результатом впливу турецької мови, у якій прийменники та артикли (граматичний рід) відсутні.

Опущення артиклів («*Artikelvermeidung*») – явище у німецькій мові, за якого артикль не вживається («*Gib mir Ball*», «*Guck dir mal Kleid an*»). Тенденція до граматичного спрощення виявляється якщо не в повному опущенні артикля, то в його уніфікації. Усічений артикль («*Kurzartikel*») – універсальний артикль, що складається лише з першої літери, однакової для усіх трьох – «*d*»: *d'* Giraffe, *d'* Eisbär, *d'* Pinguin, *d'* Mülleimer.

Конструкції «*Ischschwör*», «*Lassma*», «*Musstu*» є також прикладом граматичної редукції. Вони утворюються шляхом злиття слів: «*lassma*» від «*lass uns mal*», «*musstu*» від «*musst du*», «*ischwör*» від «*ich schwöre*», «*weißt*» від «*weißt du*». Наприклад, «*Musstu hier anhalten*» та «*Lassma Park gehen*».

Здавалося б, що з перекладом таких виразів не має виникати проблем. Наприклад, переклад виразу «*Anni geht Kino*» міг би

виглядати як «*Анні йде в кіно*», «*Lassma Viktoriapark gehen*»- «*Ходімо до парку*». Проте у цих перекладах втрачається контекст, а саме тенденція в мові до спрощення, до зниження пріоритету граматики та правопису, певний нігілізм. Таким чином, в перекладі слід зважати на мету тексту, аби вирішити, чи потрібно зберігати лексико-граматичну симпліфікацію.

Список використаних джерел:

1. Бабенко О. В. Языковые тенденции в виртуальном пространстве на примере русского и английского языков / О. В. Бабенко, И. И. Курмаева, И. М. Рахимбирдиева // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2018. – № 11. – С. 282–288.
2. M. Adult Learning and Language Simplification / M. Atkinson, K. Smith, S. Kirby. – 2018. – URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6492256/>
3. Nettle D. Social scale and structural complexity in human languages / Nettle Daniel, 2012.
4. Trudgill P. Sociolinguistic Typology: Social Determinants of Linguistic Complexity / Peter Trudgill., 2011. – 288 p. – (1 edition).

Король К.М.

студентка,

Науковий керівник: Крайчинська Г.В.

кандидат філологічних наук, доцент,

Національний університет «Острозька академія»

ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ТА ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НА ОСНОВІ СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ ФІЛЬМІВ (НА ПРИКЛАДІ: «THE BING BANG THEORY»)

Останнім часом з особливою гостротою постала проблема адекватного перекладу англомовних фільмів на українську мову, з огляду на зміни в сучасному світі. Однак виникає проблема, коли фрази мови оригіналу і перекладу не збігаються. Через це укладач